

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 6C/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8523200881
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2024:8523200881.5

Rozhodnutie

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Emíliou Mišenkovou v sporovej veci žalobkyne: A. B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, právne zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Erika Simanová, s.r.o., Edelényska 2027/3, 048 01 Rožňava, IČO: 47 258 853, proti žalovanému: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/XX, XXX XX F., právne zastúpený: JUDr. Marián Geleneky, advokát, Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 42 027 942, v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

I. Súd z a s t a v u j e konanie v časti o určenie, že nehnuteľnosti evidované v katastri nehnuteľnosti okres G. H., obec F., katastrálne územie F., zapísané na LV č. XXXX parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape ako parcely č. 6395/1 výmera 1678 m2 ostatná plocha a parc.č. 6395/2 výmera 25 m2 zastavaná plocha a nádvorie, sklad s prístreškom, postavený na pozemku parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape pod parc.č. 6395/2, sú v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobkyne a žalovaného.

II. Súd u r č u j e, že nehnuteľnosť evidovaná v katastri nehnuteľnosti okres G. H., obec F., katastrálne územie F., zapísané na LV č. XXXX na parcele registra „C“ evidované na katastrálnej mape pod parc. č. 222/7 s výmerou 260 m2 zastavaná plocha a nádvorie – byt č. 2, 5. poschodia, vchod XX v bytovom dome súp. č. XXX postavenom na pozemku parcely registra „C“ evidovanej na katastrálnej mape pod parc.č. 222/7 v celosti, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel k pozemku 6832/85325, sú v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobkyne a žalovaného.

III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa podala na tunajšom súde žalobu, ktorou žiadala, aby súd určil, že nehnuteľnosti evidované v kat. úz. F., obec F., okres G. H., zapísané na LV. č. 2536 – byt č. 2 na 5. poschodí bytového domu súp. č. XXX s prísl. a na LV č. XXXX – pozemky parcely KN-C 6395/1, KN-C 6395/2 a KN-C 6395/2 presne špecifikované v podanej žalobe, sú v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobkyne a žalovaného.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. Poukázal na to, že dňa 3.2.2017 bola medzi rodičmi žalovaného a žalovaným uzavretá Dohoda o prevode členských práv v zmysle ustanovenia § 230 Obchodného zákonníka, na základe ktorej sa žalovaný stal členom OSBD a členské práva a povinnosti spojené s členstvom nadobudol žalovaný dňa 1.1.2017. Teda členské práva nadobudol iba žalovaný a nie aj žalobkyňa. V danom prípade išlo o bezodplatný prevod členských práv z rodičov žalovaného na žalovaného, teda o dar rodičov synovi. Vzápätí bola so žalovaným uzavretá nájomná zmluva o prenechaní družstevného bytu do užívania. V čl. II. predmetnej nájomnej zmluvy nie je uvedená žalobkyňa ako členka bytového družstva a je uvedené, že spoločné členstvo manželov podľa § 703 OZ nevzniklo. Predmetná nájomná zmluva bola teda uzavretá iba medzi OSBD a žalovaným. Na

základe zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 22.2.2023 nadobudol žalovaný výlučné vlastníctvo k predmetnému bytu spolu s príslušenstvom. Predmetná zmluva bola zavkladovaná do katastra nehnuteľnosti pod V 198/2023. Teda z vyššie uvedených skutočností jednoznačne vyplýva, že rodičia žalovaného boli pôvodnými členmi OSBD, ktorí za uvedený byt splácali členské vklady už od roku 1992 (teda 25 rokov), títo svoje členské práva previedli bezplatne výlučne na žalovaného a po splatení členského vkladu sa výlučným vlastníkom stal člen družstva, ktorým bol iba žalovaný. Pokiaľ ide o ďalšie nehnuteľnosti, zapísané na LV č. XXXX, a to pozemok KN-C parc. č. 6395/1 ostatná plocha o výmere 1.678 m², pozemok KN-C parc. č. 6395/2 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 25 m² a sklad s prístreškom postavený na parcele KN-C parc. č. 6395/2, k týmto uviedol, že na základe darovacej zmluvy spisanej na notárskom úrade JUDr. Dariny Ščensnej dňa 22.7.2019 žalovaný nadobudol nehnuteľnosť od svojho strýka B. I. nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX, parcelu KN-C parc. č. 3618 o výmere 2.220 m². Po zápise do katastra nehnuteľnosti túto nehnuteľnosť zamenil s F. J. za parcelu zapísanú na LV č. XXXX, parcelu KN-C parc. č. 6395 o výmerer 1.703 m². Teda v danom prípade predmetná nehnuteľnosť nepatrí do BSM žalobkyne a žalovaného. Pokiaľ ide o sklad s prístreškom postaveným na parcele KN-C parc. č. 6395/2, jedná sa o včelín, ktorý výlučne slúži žalovanému osobnej potrebe ako aj výkonu povolania včelára, pričom predmetný včelín bol zhotovený z materiálu a finančných prostriedkov, ktoré boli žalovanému darované zo strany jeho rodičov. S poukazom na uvedené skutočnosti žalovaný považuje žalobu v celom rozsahu za nedôvodnú a navrhuje ju zamietnuť.

3. Žalobkyňa v replike uviedla, že nesúhlasí s právnym názorom vo vzťahu k nadobudnutiu bytu. Aj z listinných dôkazov nepochybne vyplýva, že žalovaný nadobudol členstvo v bytovom družstve a nájom družstevného bytu za trvania manželstva. Rozsudky NS SR 3Cdo/291/2006 a 3Cdo/172/2012, na ktoré sa odvoláva žalovaný, boli vydané za iného skutkového stavu, preto táto judikatúra je v danom právnom spore nepoužiteľná. Naproti tomu na dôkaz opodstatnenosti uplatneného nároku predkladá rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/9/2021 z 21.4.2022, z ktorého časť odôvodnenia aj citovala. Po nahliadnutí do kópie notárskej zápisnice zo dňa 22.7.2019 týkajúcej sa darovania pozemku parc. č. KN-C 3618 žalovanému, akceptuje výlučné vlastníctvo žalovaného k pozemkom parc. č. KN-C 6395/1 a 6395/2. Žalobkyňa nesúhlasí s námietkou žalovaného, že stavba sklad s prístreškom na pozemku KN-C 6395/2 slúži výlučne osobnej potrebe a výkonu povolania žalovaného a tieto skutočnosti popiera. Stavbu nadobudli manželka za trvania manželstva a je určená pre hospodárenie s včelstvom, obaja manželka sa rovnakou mierou venovali chovu včiel, výrobe a predaju včelých produktov. S poukazom na uvedené berie žalobu späť vo vzťahu k pozemkom evidovaným na LV č. XXXX obec Podolíneec, parc. č. KNC 6395/1 s výmerou 1678 m² a KNC 6395/2 s výmerou 25 m² a žiada, aby súd v tejto časti konanie zastavil.

4. Žalovaný v duplike vo vzťahu k nadobudnutiu družstevného bytu do výlučného vlastníctva žalovaného uviedol, že s právnym názorom žalobkyne nesúhlasí, zotrval na svojom podaní zo dňa 4.10.2023 a v podstate zopakoval argumentáciu tam uvedenú. Pokiaľ ide o stanovisko žalobkyne týkajúce sa stavby a príslušenstva na parcele KN-C 6395/2, uviedol, že táto stavba bola postavená z finančných prostriedkov otca žalovaného – I. A., ktorý sa už v tej dobe dlho zaoberal včelárstvom a ktorý zakúpil potrebný materiál, o čom predkladá doklady o zakúpení predmetného materiálu I. A.. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že sa aktívne podieľala na prácach s včelstvami, a z toho titulu predmetný sklad s prístreškom patrí do BSM, uviedol, že tak, ako je to bežné v rodine, žalobkyňa príležitostne pomáhala ako pomocná sila, pričom sama uviedla, že je alergická na včelí jed a z toho dôvodu má z včiel strach. Skutočnosť, že žalovaný vykonáva činnosť ako včelár (šľachtiteľ) ide v jeho prípade výlučne o jeho činnosť, o čom predkladá rozhodnutie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR zo dňa 25.3.2022 a ďalšie listinné dôkazy, potvrdenia, osvedčenia. Teda na základe týchto skutočností je toho názoru, že predmetný prístrešok nepatrí do BSM, pretože bol postavený z prostriedkov darovaných pre žalovaného od jeho otca a jedná sa o činnosť, ktorá slúži výlučne osobnej potrebe žalovaného a výkonu povolania včelára, na ktorú má potrebné certifikáty. Vzhľadom na uvedené skutočnosti zotrúva na tom, že podaná žaloba je nedôvodná a navrhuje ju zamietnuť.

5. Súd na nariadil pojednávanie na deň 5.4.2024. Na pojednávanie sa dostavili obe sporové strany a ich právni zástupcovia.

6. Právna zástupkyňa žalobkyne pred otvorením pojednávania uviedla, že žalobkyňa berie späť žalobu v časti určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v obci Podolíneec, v katastrálnom území F., evidovanej na LV č. XXXX sklad s prístreškom postavený na pozemku parc. č. KN-C 6395/2 a žiada aby súd v tejto časti konanie zastavil. Zároveň konštatovala, že pred pojednávaním prebehli mimosúdne rokovania,

na základe ktorých sa sporové strany zhodli na tom, že nehnuteľnosť – byt č. 2, nachádzajúci sa na 5. poschodí, bytového domu súp. č. XXX, vchod č. 18, s príslušenstvom, je v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobkyne a žalovaného, preto žiada, aby súd žalobe v tejto časti vyhovel. Pokiaľ ide o trovy konania uviedla, že ak sa žalovaný vzdá práva odvolania voči rozsudku po tom, čo vyjadria súhlas s touto žalobou, tak žalobkyňa si nebude uplatňovať náhradu trov konania a navrhuje teda, aby súd stranám sporu z tohto dôvodu nepriznal. V prípade, ak si protistrana bude uplatňovať trovy konania a mienia podať odvolanie proti rozsudku, tak potom žiadajú priznať im aj náhradu trov konania.

7. Právny zástupca žalovaného uviedol, že s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasia. Pokiaľ ide o byt č. 2 vedený na LV č. XXXX s príslušenstvom, súhlasia s tým, že patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pokiaľ ide o trovy konania, tieto si neuplatňujú a zároveň navrhujú, aby žiaden z účastníkov si tieto trovy konania neuplatňoval vzhľadom na to, že došlo k súhlasnému prejavu.

8. Súd sa oboznámil s vyjadreniami sporových strán, vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

9. Žalobkyňa a žalovaný sú manželia, manželstvo uzavreli dňa 19.9.2015. Od roku 2016 do 28.4.2023 žili v spoločnej domácnosti v trojizbovom byte v F. K. E. L. D. XXX/XX, číslo bytu 2, nachádzajúcom sa na 5. poschodí, kde sú obidvaja prihlásení na trvalý pobyt. Žalobkyňa dňa 28.4.2023 aj s dieťaťom opustila spoločnú domácnosť, odsťahovala sa k svojim rodičom do Hucína. V súčasnosti prebieha konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu.

10. Počas trvania manželstva, dňa 3.2.2017 bola medzi rodičmi žalovaného a žalovaným uzavretá Dohoda o prevode členských práv a povinností v Okresnom stavebnom bytovom družstve Stará Ľubovňa v zmysle ustanovenia § 230 Obchodného zákonníka, na základe ktorej sa žalovaný stal členom bytového družstva a nadobudol členské práva a povinnosti spojené s členstvom v družstve. Toho istého dňa (3.2.2017) žalovaný uzavrel s bytovým družstvom nájomnú zmluva o prenechaní družstevného bytu do užívania na dobu neurčitú.

11. Dňa 1.2.2023 žalovaný uzatvoril s bytovým družstvom zmluvu o prevode vlastníctva bytu, ktorá bola pod V-198/2023 z 22.2.2023 – 34/23 zavkladovaná do katastra nehnuteľností a žalovaný sa stal výlučným vlastníkom predmetného bytu spolu s príslušenstvom.

12. Ďalej bolo preukázané, že žalovaný je vlastníkom aj ďalších nehnuteľností, a to parciel registra „C“ zapísaných na LV XXXX pod parc. č. 6395/1 ostatná plocha o výmere 1.678 m² a pod parc. č. 6395/2 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 25 m² a sklad s prístreškom postavený na parcele KN-C parc. č. 6395/2. V súvislosti s nimi bolo preukázané, že na základe darovacej zmluvy spísanej na notárskom úrade JUDr. Dariny Sčenskej dňa 22.7.2019 žalovaný nadobudol nehnuteľnosť od svojho strýka B. I. nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX, parcelu KN-C parc. č. 3618 o výmere 2.220 m². Po zápise do katastra nehnuteľnosti túto nehnuteľnosť zamenil s F. J. za parcelu zapísanú na LV č. XXXX, parcelu KN-C parc. č. 6395 o výmere 1.703 m².

XX. K. F. M. D. XXXX/X je postavený sklad s prístreškom, včelín, ktorého stavbu, v podstate v celom rozsahu, zabezpečil otec žalovaného.

14. Po vyjadrení žalovaného vzala žalobkyňa podanú žalobu čiastočne späť – a to vo vzťahu k pozemkom evidovaným na LV č. XXXX obec Podolíneec, kat. úz. F., parc. č. KN-C 6395/1 s výmerou 1.678 m² a KN-C 6395/2 s výmerou 25 m² a skladu s prístreškom postaveným na parcele KN-C 6395/2 a žiadala, aby súd v tejto časti konanie zastavil.

15. Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

16. Podľa § 137 písm. c/ CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

17. Podľa § 123 Občianskeho zákonníka, vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

18. Podľa § 124 Občianskeho zákonníka, všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytujú sa im rovnaká právna ochrana.

19. Podľa § 125 ods. 1 Občianskeho zákonníka, osobitný zákon upravuje vlastníctvo k bytom a nebytovým priestorom.

20. Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

21. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

22. Podľa § 136 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov.

23. Podľa § 136 ods. 2 Občianskeho zákonníka, spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.

24. Podľa § 703 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak sa za trvania manželstva manželia alebo jeden z nich stanú nájomcami bytu, vznikne spoločný nájom bytu manželmi.

25. Podľa § 703 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak vznikne len jednému z manželov za trvania manželstva právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu, vznikne so spoločným nájomom bytu manželmi aj spoločné členstvo manželov v družstve; z tohto členstva sú obaja manželia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne.

26. Podľa § 703 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak manželia spolu trvale nežijú.

27. Podľa § 144 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

28. Podľa § 145 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej. Ak je žaloba vzatá späť sčasti pred jej doručením žalovanému, koná súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti.

Právne posúdenie veci

29. V prvom rade je potrebné uviesť, že žalobkyňa v priebehu konania – vo vyjadrení zo dňa 15.11.2023 (ale aj priamo na pojednávaní konanom dňa 5.4.2024) vzal späť žalobu v časti o určenie, že nehnuteľnosti – parcely zapísané na LV č. XXXX v kat. úz. F., tak ako sú presne špecifikované vo výroku I. rozsudku, patria do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného.

30. Nakoľko k tomuto dispozitívnemu úkonu zo strany žalobkyne došlo pred otvorením pojednávania a žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil, súd v zmysle § 144 CSP a nasl. konanie v uvedenej časti zastavil.

31. Po vyššie opísanom čiastočnom späťvzatí žaloby sa žalobkyňa domáhala určenia, že nehnuteľnosť – byt č. 2, nachádzajúci sa na 5. poschodí bytového domu súp. č. XXX, v Meste Podolíne s príslušenstvom, patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

32. Pokiaľ ide o žalobu žalobkyne o určenie, že byt patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, tak podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku sa žalobou možno domáhať určenia, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

33. Základným procesným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby v zmysle § 137 písm. c) CSP je teda existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Procesnú povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení práva zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha, t.j. žalobca. Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi stranami a k potrebe určiť súdom, či tu právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši.

34. Súd v zmysle vyššie uvedeného predpokladu na vyhovieť určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) CSP dospel k záveru, že žalobkyňa má na požadovanom určení vlastníckeho práva naliehavý právny záujem, keďže v prípade vyhovieť žalobe by súdne rozhodnutie bolo podkladom na vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. Zároveň by sa určením práva odstránil stav právnej neistoty na strane žalobkyne.

35. Žaloba žalobkyne bola postavená na právnej argumentácii, že ak sa žalovaný počas trvania manželstva stal nájomcom bytu, vznikol spoločný nájom bytu manželmi. Ak vzniklo žalovanému za trvania manželstva titulom zmluvy o prevode členstva v bytovom dome právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu, vzniklo so spoločným nájomom bytu aj spoločné členstvo manželov v bytovom družstve; z tohto členstva sú obaja manželia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne.

36. Právna argumentácia žalovaného spočívala v tom, že manžel s členským podielom v bytovom družstve môže byť nadobudnúť aj do svojho výlučného vlastníctva. Bol toho názoru, že sporný byt s príslušenstvom nepatrí do BSM žalobkyne a žalovaného, pretože členské práva v bytovom družstve nadobudol žalovaný, síce za trvania manželstva, ale iba výlučne on na základe bezodplatného prevodu členských práv od svojich rodičov, ktorí od nadobudnutia členstva v bytovom družstve splácali predmetný družstevný byt a následne na základe zmluvy o prevode vlastníctva bytu žalovaný nadobudol tento byt do výlučného vlastníctva.

37. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu, riadiac sa vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami, súd konštatuje, že v prejednávanej veci nie je možné stotožniť sa s argumentáciou žalovaného. V tomto smere súd poukazuje na ustanovenie § 703 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak vznikne len jednému z manželov za trvania manželstva právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu, vznikne so spoločným nájomom bytu manželmi aj spoločné členstvo manželov v družstve, z tohto členstva sú obaja manželia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne. V zmysle platnej právnej úpravy spoločný nájom bytu manželmi je osobitným druhom spoločného nájmu bytu, ktorý sa vzťahuje výlučne na manželov; vzniká ako zákonný dôsledok existencie manželstva a faktického trvalého spolužitia manželov. Na spoločný nájom bytu manželmi možno aplikovať ustanovenia o spoločnom nájme bytu (§ 700 až 702 Občianskeho zákonníka), pokiaľ pri spoločnom nájme bytu manželmi nie sú osobitné ustanovenia.

38. Osobitné dôsledky na členstvo manželov v bytovom družstve v prípade vzniku spoločného nájmu družstevného bytu upravuje § 703 ods. 2 Občianskeho zákonníka; ak je totiž iba jeden z manželov členom družstva a ak mu počas trvania manželstva vznikne právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu, so spoločným nájomom bytu manželmi vznikne aj spoločné členstvo manželov v družstve; tento následok nastane len vtedy, keď manželia skutočne spolu trvale žijú; zo spoločného členstva manželov v družstve sú obaja manželia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne.

39. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa a žalovaný uzavreli manželstvo dňa 19.9.2015. Ďalej bolo preukázané, že počas manželstva žalovaný na základe Dohody o prevode členských práv a povinností zo dňa 3.2.2017 nadobudol členské práva a povinnosti vyplývajúce z členstva v OSBD Stará Ľubovňa, pričom žalovaný následne, toho istého dňa (3.2.2017), podpísal s Okresným stavebným bytovým družstvom Stará Ľubovňa Nájomnú zmluvu o prenechaní družstevného bytu do užívania.

40. Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že počas trvania manželstva žalobkyne a žalovaného, žalovaný prevodom členských práv a povinností v bytovom družstve, nadobudol právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu, čím v zmysle § 703 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniklo manželom so spoločným nájomom bytu aj spoločné členstvo manželov v družstve, z ktorého sú oprávnení a povinní

obaja manželia spoločne a nerozdielne. Z ustanovenia § 703 ods. 2 Občianskeho zákonníka je potrebné jednoznačne vyvodiť záver, že ak sa jeden z manželov počas trvania manželstva ako člen družstva stane nájomcom družstevného bytu, vznikne právo spoločného nájmu družstevného bytu manželmi, ako aj spoločné členstvo manželov v družstve a to za predpokladu, že manželia spolu trvale žijú, pričom medzi stranami nebolo sporu o tom, aby žalovaný a žalobkyňa v tom čase spolu trvale nežili (pozri rozsudok NS ČR z 25.05.2006 sp.zn. 26Cdo/780/2006, rozsudok NS ČR z 18.02.2009 sp. zn. 26Cdo/1625/2007, ako aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 16.12.2015 sp.zn. 17Co/1031/2014).

41. Súd svoj názor opiera aj (a najmä) o právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 21.4.2022 sp. zn. 7Cdo/9/2021, v zmysle ktorého: „Aj darovanie členského podielu v bytovom družstve počas trvania manželstva len jednému z manželov má za následok vznik práva spoločného nájmu družstevného bytu manželmi, ich spoločné členstvo v bytovom družstve (§ 703 ods. 2 Občianskeho zákonníka) a nárok ich oboch na prevod vlastníctva bytu podľa § 28 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.“ (porov. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21.4.2022 sp. zn. 76Cdo/9/2021, zverejnený v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov SR 3/2023; Rozhodnutia vo veciach občianskoprávných; Rozhodnutie č. 25).

42. V označenom rozsudku Najvyšší súd SR, okrem iného, konštatoval aj to, že Ústavný súd SR v podobných súvislostiach v náleze z 25. novembra 2014 sp. zn. III. ÚS 343/2014 uviedol, že „[a]k za trvania manželstva vznikne právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu jednému z manželov, vznikne so spoločným nájmom družstevného bytu manželmi aj spoločné členstvo v bytovom družstve. Zákon vylučuje, aby za trvania manželstva vzniklo členské právo k družstevnému bytu len jednému z manželov“.

43. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, riadiac sa právnym názorom vyšších súdnych autorít, súd nemohol v predmetnej veci konštatovať iné len to, že ak počas trvania manželstva žalovaný nadobudol právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu, v zmysle § 703 ods. 2 Občianskeho zákonníka vznikol obom manželom spoločný nájom bytu a aj spoločné členstvo manželov v bytovom družstve, z ktorého sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

44. Skutočnosť, že Nájomná zmluva o prenechaní družstevného bytu do užívania zo dňa 3.2.20174 bola podpísaná iba so žalovaným, nebráni zákonnému dôsledku podľa § 703 ods. 2 Občianskeho zákonníka a to v podobe vzniku práva žalobkyne nielen na spoločný nájom bytu manželov, ale aj na spoločné členstvo v stavebnom bytovom družstve. Taktiež nie je podstatné, že Okresné stavebné bytové družstvo Stará Ľubovňa evidovalo ako člena bytového družstva iba žalovaného, keďže žalobkyňa spoločné členstvo v bytovom družstve v zmysle vyššie uvedeného vzniklo zo zákona. Z uvedeného zároveň vyplýva, že v zmysle § 28 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov obom vtedajším manželom, t.j. žalobkyňi a žalovanému vznikol nárok na prevod vlastníctva družstevného bytu.

45. Z vyššie uvedených záverov vyplýva, že nárok na uzavretie zmluvy o prevode vlastníctva družstevného bytu s Okresným stavebným bytovým družstvom Stará Ľubovňa mali obaja spoloční členovia bytového družstva, t.j. žalobkyňa a žalovaný a to spoločne a nerozdielne a preto sa žalovaný na základe Zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 1.2.2023 nemohol stať výlučným vlastníkom predmetného bytu.

Trovy konania

46. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

47. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

49. V prejednávanej veci žiadna zo sporových strán nebola úspešná v celom rozsahu, keďže žalobkyňa bola sčasti úspešná (vo vzťahu k určeniu, že byt patrí do BSM bytu s prísl.) a v časti konania vzala žalobu späť, v ktorej časti v podstate ona procesne zavinila zastavenie konania. Naproti tomu žalovaný bol neúspešný v časti, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že byt patrí do BSM a v časti, kde žalobkyňa vzala späť žalobu, by mu patril nárok na náhradu trov konania pre procesné zavinenie zastavenia konania žalobkyňou. Každá zo strán bola teda v konaní úspešná len sčasti. Navyše obidve sporové strany v priebehu konania dospeli ku konsenzu, že si neuplatňujú náhradu trov konania voči protistrane. S poukazom na uvedené dôvody súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie, nakoľko sporové strany sa tohto práva po vyhlásení rozsudku výslovne vzdali (§ 368 CSP).